

Unnuisarfinnut nunatta avataaneersunut unnuisunut nunatsinni unnuinermut akitsuummik takornariaqarnermut inuussutissarsiornikkut nunatta inuinit tamanut isertitaqaataasussamik siunnerfilimmik Naalakkersuisut UKA2020 misissuinissamik peqquneqarnissaanik inatsisartut aalajangiiffissaatut siunnersuut. Missoqquneqarluni takornariaqarnermut innarliutaasinnaanngitsumik nunat allat ilinniarfigalugit aaqquissuussinissaq.

(Inatsisartuni ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Akissuteqaat:

(Inuussutissarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeernera

Naalakkersuisut sinnerlugit aalajangiiffigissatut siunnersuummut Inatsisartuni ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen qutsavigerusuppara.

Takornariartitsinerup aningaasarsiorfiginissaa Naalakkersuisut isumaqatigaat. Taamaattumik takornariartitsinerup inuiaqatigiinni ullumikkut siuariartortsitseqataalereenera nuannaarutissaavoq. Nunanit allanit takornarissat inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut 2018-imi 392 mio. koruunit missaanniittunik kaaviiartitaqarput, inuup ataatsip ukiumut suliarisinnaasaannik 707-nik pilersitsissallutik. Tamatuma saniatigut takornariartitsineq siammaakkiartuinnavippoq, nunami sumiiffinni amerlasuuni takornariarpassuit inissaqartinniarlugit nutaanik akunnittarfiliorerit amerliartuinnarlutik.

Taamaakkaluartoq Naalakkersuisut annertunerusunik anguniagaqartuarput, siunissami takornariartitsineq nunatta karsianut suli amerlanernik isertitaqartitsissaaq. Tamanna suliffissuaqarfimmut toqqammavissatut atugassarisanik pitsaasunik pilersitsinitsigut, takornarissanullu pissanganartunik suliaqartitsinitsigut iliuuseqarfigissavarput. Tassunga tunngasumik suliiani pingaarnarpaani ilaavoq umiarsuarlutik takornarissanut akitsuutit appartinneri. Umiarsuarlutik takornarissanut akitsuutit 2016-imit appartinneqarmatali 2016-imit 2018-imut umiarsuarlutik takornarissat amerlassusaat malunnaatilimmik 89 %-inik amerleriaateqarnerannik nassataqarpoq. Taamaattumik akitsuutaajumaartussat nutaat mianersortumik ilusilerneqartariaqarput, takornariaqarnej ajortumik kinguneqaqqunagu.

Takornarissat amerlanerusut aggerusulersinnerisigut, pissanganartunillu takornarissat akilerusutaannik suliassaqartitsinitsigut aningaasarsiussaagut. Tamanna takornariartitsinermut periusissiami atuuttumi takkuttussamilu erseqqinnerusumik nassuiarneqartutigit arlalinnik iliuuseqarnitsigut anguniassavarput.

Kommunini tamani tikeraat ornittagaannik pilersitsinikkut aallartisarneqareerput. Tikeraat ornittagaanni Kalaalit Nunaat pillugu massakkut pisunik, oqaluttuarisaanermik kulturimillu paasissutissiinermut qitiussapput, ukiullu ingerlanerini isernermut akiliutitigut tammajuitsussanillu nioqquteqarnikkut siuariartornermik annertusaqaataassapput.

Tikeraat ornittagaannut ilaliullugu Kalaallit Nunaanni attuumassutilittut soqutigisaqaqatigiit suleqatigalugit Naalakkersuisut nunami namminermi takusassaqqissunik toqqartuillutillu pilersitsiortorput. Takusassaqqissuusinnaasutut taasinnaavakka Uunartumi puilasut kissartut, Qeqertarsuarmilu basaltimik sukaasat. Takusassaqqissut assersorlugit assigisaannillu iliuuseqarfigalugit sapinngisamik pitsaanerpaamik illersorneqarissaat siunertaaraput, taamaalilluta takornariartussat qimataannik sapinngisamik pitsaanerpaamik killiliinikkut Kalaallit Nunaanni piujuartitsisumik takornariartitsineq ingerlatissavarput. Takornariaqarnerup aningaasarsiutiginiissaa tamatumani siunertaavoq. Tamanna angulluernerusinnaavarput piujuartitsinermik imaqartumik siuariartornermut eqqortunik atugassaqaqtitsilernitsigut.

Namminersortutut suliallit amerlanerit peqataatilersinniarlugit ukiualuit matuma siorna takornariartitsinermik akuersissutinik qinnuteqarsinnaaneq Naalakkersuisut eqquppaat. Aaqqiissummik arlallit atuilereerput, taamaalilluni heliskiingimut (qulimiguullit atorlugit sisorartitsisarnerit), tammajuitsussarsiorluni piniarnermut aalisarnermullu akuersissutit tunniussorneqartuarput, amerlanerusullu takkutissapput. Takornarialerisut akuersissummik tuninerisigut sumiiffimmi kisermaassilluni patajaatsumik atugassaqaqtinneqarlutik aningaasaliisinnaangortarput, taamalu piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu aningaasaliineq piujuartitsisumillu takornariartitsineq qulakkeerneqassalluni. Taamaammat inuussutissarsiuqartut Kalaallit Nunaanni ajornannginnerusumik takornariaqarnermik ingerlatsisinnaalernissaat ingerlatserusulernissaallu Naalakkersuisut aqutissiorniarsimavaat. Taamaattumik unnuisitsisarnernut akitsuutit eqqunnerisigut uteriartitsinissaq kissaatiginngilarput.

Kalaallit Nunaat takornariarfissatsialattut nunani tamalaani niuerfinni nittarsaanneqarpoq. Suliaq tamanna Visit Greenlandimik suleqateqarluni ingerlanneqarpoq. Tamatumani misigisassaqaqtitsilluarnissaq unnuinermilu unammillersinnaasunik akigititaqarnissaq pingaartuuvoq.

Inuiaqatigiinni atugassarissaarnerulernermik nassataqaqtitsisumik kajungernartunik atugassaqaqtitsinissaq Naalakkersuisut ingerlakkusuppaat.

Takornariartitsinermut periusissiap nutaap takkuttussap ilaatut inuiaqatigiinni isertitarisat qanoq ililluta annertusineqarsinnaanera taamaattumik Naalakkersuisut misissorusuppaat. Periarfissat misissorluartariaqarput, takornariaqarneq killup tungaanut ingerlasumik sunniuteqarfigilissanngikkutsigu.

Tamakku tunngavigalugit siunnersuutip akuersissutiginiissaa Naalakkersuisut inassutigaat.